

which explore the multifaceted nature and function of festive culture. Similarly, the boundaries between spectator and actor in such events are frequently blurred, which suggests that a wide range of contemporary perspectives may be explored in studying them. Above all, given the enormous investment of both financial and cultural capital required for the staging of these events, we are interested in explorations of the social function which they served. Here the approaches typified by cultural anthropologists Van Gennep or Turner, or the psychoanalytic avenues explored by scholars such as Bourdieu, seem particularly fruitful. General themes for this volume, which should be taken into account by prospective authors, may include: the use of festival or ritual in the formation of civic or individual identity; the relations between spectacle and spectator; interconnections among courtly, civic and religious ritual; the transition from ephemeral to permanent festive structures; rhetorical structure and public display. Proposals should be sent before September 15, 1997, to the secretary of the editorial board, Jan de Jong, Department for the History of Art and Architecture, Groningen University, P.O.Box 917, 9700 AS Groningen, The Netherlands; E-mail: <J.L.de.Jong@let.rug.nl>.

Congresbundel Vitruvianum

In oktober 1995 organiseerde het Vitruvianum in Heerlen en Maastricht het Vitruvius Congres. Dit congres, dat de betekenis van de Romeinse architect en theoreticus Vitruvius Pollio en diens geschrift *De architectura libri decem* tot op heden trachtte vast te stellen, leverde een schat aan waardevolle gegevens op. Er is door de organisatie getracht de voordrachten van de onderzoekers uit binnen- en buitenland te bundelen in een wetenschappelijke publicatie. Deze eerste Vitruvianum-publicatie omvat onder meer bijdragen van Georg Germann, Coen Ottenheim, Charles van den Heuvel, Wies van Leeuwen, Manfred Bock, Nic. Tummers en Luc Verpoest. De bundel, die onder redactie stond van prof.dr. Rudi Rolf (Open Universiteit), kan besteld worden door overmaking van f 29,50 op giro-nummer 833418 ten name van Vitruvianum, Heerlen, onder vermelding van 'congresbundel'.

Miljoen voor het NAI

Staatssecretaris Nuis van het Ministerie van OCenW heeft het Nederlands Architectuur-instituut (NAi) voor de periode 1997-'99 een eenmalige aanvullende subsidie toegezegd van één miljoen gulden. Deze subsidie is bedoeld om achterstanden in het collectiebeheer weg te werken. Met de subsidie kan het NAI onder meer tijdelijk extra archiefmedewerkers aantrekken om de achterstanden in collectie- en archiefbeheer weg te werken en omvangrijke archieven van bekende architecten te inventariseren en toegankelijk te maken voor geïnteresseerden. De archieven bestaan uit ontwerpen, maquettes en dergelijke van Nederlandse architecten en stedenbouwkundigen.

Nexus Symposium

Aan de vooravond van de première van *Das Rheingold* door De Nederlandse Opera in Amsterdam vindt aan de Katholieke Universiteit Brabant te Tilburg op 3 september het Nexus Symposium plaats: 'The Trial of Richard Wagner. A cultural-philosophical debate on art and our society'. De invloed van Richard Wagner op de kunst, cultuur en politiek van onze eeuw is zo groot, dat hij een peetvader van de twintigste eeuw mag worden genoemd. Wagner had zich een levensopgave gesteld: de maatschappij moest worden verlost van industrialisering en geldzucht. Ook de kunst moest hiervan bevrijd worden en mocht niet verworden tot amusement voor verveelde mensen, netzomin als het theater een commercieel bedrijf mocht worden. Wagner zag hier heel duidelijk een taak voor zichzelf: het scheppen van muziek-drama's met een verlossende macht. Daarnaast verkondigde hij als religie een wonderlijk, niet ongevaarlijk mengsel van christendom, antisemitisme en 'Deutschtum'. De huidige maatschappij verschilt niet wezenlijk met die van Wagners tijd. Zijn kritiek op de toenmalige kunst en het theater is nog actueel en de grote kunstfestivals (Salzburg, Glyndebourne) zijn een illustratie van de macht van het geld. Ook het verlangen naar verlossing bestaat nog steeds. Wat is nu nog de waarde van Wagners werken en ideeën over kunst, religie en maatschappij? Wat is kunst? Wat zijn haar mogelijkheden en wat is de waarde van kunst voor de huidige samenleving? Deze vragen zullen 's avonds, na een middagprogramma van lezingen, in een debar onder leiding van Martin van Amerongen aan de orde worden gesteld. Inlichtingen: Bureau Nexus Instituut, KUB, Kirsten Walgreen, Postbus 90153, 5000 LE Tilburg, tel 013-4663450.

8-10 september Modern Art Who Cares?

Van 8 tot 10 september 1997 zal in het Koninklijk Instituut voor de Tropen in Amsterdam een internationaal symposium over de conservering van moderne kunst worden gehouden. Initiatiefnemers zijn de Stichting Behoud Moderne Kunst en het Nederlands Instituut Collectie Nederland. De inschrijving is reeds geruime tijd gesloten en het symposium is volledig volgeboekt, maar de resultaten zullen neergelegd worden in een publicatie die volgend jaar zal verschijnen. Bovendien organiseert Museum Boijmans Van Beuningen in Rotterdam ter gelegenheid van het symposium een tentoonstelling, waarin de tien objecten uit het onderzoeksproject naar de conservering van moderne kunst worden getoond. Voor informatie kan men zich wenden tot: Stichting Behoud Moderne Kunst/ Instituut Collectie Nederland (Dionne Sillé), Gabriël Metsustraat 8, 1071 EA Amsterdam, tel 020-6735162, fax 020-6700820

'Kunst bedrijven'

Op 12 september organiseert Het Theaterfestival in samenwerking met de Boekmanstichting een conferentie over de opleidinger tot kunstmanager, onder de titel 'Kunst bedrijven'. Is de ideale kunstmanager een bevlogen kunstenaar met gevoel voor bedrijfsvoering? Of eerder een econoom, jurist of bedrijfskundige met belangstelling voor kunst? De kunstsector heeft een behoefte aan opleidingen tot kunstmanager. Er bestaat weliswaar al een brede variatie aan opleidingen, maar de curricula zijn onduidelijk en lopen sterk uiteen. Wat is eigenlijk de visie die aan deze opleidingen ten grondslag ligt? Bestaat er een wildgroei van dit soort opleidingen? Op welke wijze zou de praktijk invloed kunnen hebben op de opleidingen? Het doel van de conferentie 'Kunst Bedrijven' is, kortom, een antwoord te vinden op de centrale vraag: moeten de opleidingen voor mensen met organisatorische functies in de kunstsector in de toekomst meer op de praktijk worden afgestemd? Zo ja: hoe? De conferentie richt zich op alle kunstsectoren en wordt georganiseerd voor iedereen die met kunstmanagement en opleidingen daartoe te maken heeft: van museumdirecteuren tot studenten en docenten van hogescholen en universiteiten, van coördinatoren van culturele centra tot subsidieverstrekkers, van zakelijk leiders tot beleidsmakers. Aan de dag werken onder meer mee Geert Dales (directeur Fonds voor Beeldende Kunst, Vormgeving en Bouwkunst), Truze Lodder (zakelijk directeur De Nederlandse Opera), Hestia Bavelaar (docent moderne kunst en kunstbeleid- en -management Universiteit Utrecht) en Tijmen van Grootheest (Amsterdam Fonds voor de Kunst). 'Kunst Bedrijven' vindt plaats in de Stadsschouwburg te Amsterdam, op vrijdag 12 september aanstaande, van 9.30 tot 17.00 uur. Inlichtingen: Theaterfestival, tel 020-4226464, fax 020-4227474.

Symposium 'The Active Eye'

Op 19 en 20 september organiseren Museum Boijmans Van Beuningen en het Nederlands Foto Instituut in Rotterdam een internationaal symposium over kunsteducatie en 'visual literacy'. Kunsteducatie was een van de grote politieke kwesties van de jaren zestig en zeventig. Het idee was dat zij een rol kon spelen in de democratisering van de samenleving. Een van de doelen was het verlagen van de drempel tot kunst en cultuur. In de jaren tachtig raakte de didactische taak van het museum wat in de versukkeling en werd uiteindelijk opzij geschoven als een verouderd concept. Recentelijk is de kwestie van de kunsteducatie weer nieuw leven ingeblazen, maar nu met een andere benadering. Het museum wordt nu minder gezien als een schoolgebouw waar lessen worden gegeven, maar meer als 'a laboratory for intellectual encounter and experiment'. In de nieuwe kunsteducatie wordt kunst in toenemende mate behandeld als deel van een